

сано евангелие на български езикъ съ гръцки букви.¹⁾ Село Лагиново (Лайна) при Лжгадинското езеро е ново селище отъ „саржачани“, за които едни мислятъ, че сж отъ влашки произходъ, а други отъ гръцки. Сѣвернитѣ села Балджа, Дрѣмиглава, Гвоздево (Гювезна) сж отъ българско потекло. Тѣхното погръчване е станало прѣди двѣ поколѣния. Старцитѣ отъ тия села още знаятъ български. Прѣди 30—40 г. на сватбитѣ тамъ още се пѣли български обредни пѣсни. Една махала въ градеца Лжгадина сжщо приказва гръцки, макаръ дѣцата да си двуезични. На юго-изтокъ отъ Солунъ е Халкидическия полуостровъ, който освѣнъ отъ нѣколко турски конярски групи, е населенъ съ гърци. Тамъ гръцкиятъ елементъ не е прѣставалъ никога; тамъ сж древнитѣ елински колонии Олинтъ, Потидея, Акантъ и др. Въ срѣднитѣ вѣкове източната частъ на полуострова била заселена съ славѣни, но тѣ се погърчили постепенно подъ влиянието на гръцкия елементъ и съсѣдството на Света-гора.²⁾ Прѣзъ XVI в. българитѣ още живѣли тамъ въ сѣверо-източния дѣлъ на полуострова, около рудницитѣ на Сидерокапса.³⁾ Прѣди стотина години сѣвернитѣ села на полуострова, до Бешикъ-гьолъ, били български.⁴⁾ За българскитѣ мѣстни имена въ Халкидика срв. документитѣ, № 6. Между Солунъ и сжщинска Халкидика се намира градецътъ Пайзаново или Ново-село, наричанъ отъ турцитѣ Киречъ-къой, отъ гърцитѣ Асвесто-хорионъ или Неохори. Неговото погръчване е на приврѣшване. Наистина, населението е още двуезично, но поради гръцката пропаганда у него е посадена по-силна ненавистъ къмъ българщината, отколкото тя ще се срѣщне въ чистогръцкитѣ села на Халкидика. За българското потекло на жителитѣ му срв. документитѣ, № 98, 134.⁵⁾ Светогорскиятъ полуостровъ е населенъ съ разнородно само мжшко население монаси и работници,

1) Документи, № 173.

2) Документи, № 6, 14.

3) Документи, № 47.

4) Документи, № 103, 190.

5) Бѣлжки за Пайзаново и за езика на населението му даде Д. Матовъ въ солунското списание Книжици за прочитъ, год. I, кн. II, 36—48. — М. Vukčević, Jezik u Kirečkom, въ Rad 145. За пайзоновскитѣ нови „гърци“ срв. A. Struck, Makedonische Fahrten. I. Chalkidike. Wien und Leipzig 1907, p. 81.